

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 135/07-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. novembra 2007 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcov Petra Brňáka a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť T., K., stúpenej advokátom JUDr. M.V., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. Er 1482/00 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. Er 1482/00 porušil základné právo T. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Košice I vo veci vedenej pod sp. zn. Er 1482/00 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

3. Okresný súd Košice I je povinný uhradiť T. trovy právneho zastúpenia v sume 9 444 Sk (slovom deväťtisícštyristoštyridsaťštyri slovenských korún) na účet jej právneho zástupcu JUDr. M. V., K., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 23. augusta 2007 č. k. I. ÚS 135/07-18 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť T. (ďalej aj „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Er 1482/00.

2. Zo sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že: *„V exekučnej veci oprávneného – V. (...) proti povinnému – T. (...) pre vymoženie pohľadávky vo výške 9.749.172,- Sk, vedenej u súdneho exekútora JUDr. J. B. (...) pod sp. zn. EX 0335/00 sťažovateľ ako povinný podal dňa 29. 01. 2001 proti výške určenej ceny spísaných vecí námietky v zmysle § 122 zákona č. 233/1955 Z. z. (...), a to v lehote 14 dní odo dňa, kedy bolo doručené súdnym exekútorom upovedomenie o určení výšky ceny spísaných vecí, t. j. 16. 01. 2001. Námietky boli súdnemu exekútorovi JUDr. J. B. doručené osobne dňa 29. 01. 2001, pričom lehota na ich podanie mala uplynúť dňa 30. 01. 2001. O podaných*

námietkach mal rozhodnúť Okresný súd Košice I, ktorý je v danej exekučnej veci príslušným exekučným súdom.

Obsahom námietok bolo porušenie povinnosti exekútora pri určení výšky ceny spísaných vecí (...) pribrať k riadnemu určeniu ceny vecí znalca, keďže nešlo podľa názoru povinného o odhad ceny jednoduchých vecí, na ktorý by bol súdny exekútor oprávnený. V dôsledku toho došlo podľa povinného k podhodnoteniu vecí pojatých do súpisu, čo bolo v rozpore so záujmami povinného aj oprávneného. (...)

Sťažovateľ z dôvodu nečinnosti súdu podal dňa 19. 10. 2006 sťažnosť do rúk predsedu Okresného súdu Košice II, v ktorej namietal prietahy v konaní. Následne povinný (...) 23. 11. 2006, (...) opravil chybné uvedené rok jednotlivých udalostí. (...)

Predseda Okresného súdu Košice I (...) listom zo dňa 20. 11. 2006 sťažovateľovi oznámil, že jeho sťažnosť na prietahy v konaní je dôvodná a že o námietkach proti výške určenej ceny spísaných vecí zo dňa 12. 3. 2001 súd rozhodne v lehote 10 dní. (...)

Napriek cit. oznámeniu Okresného súdu Košice II o námietkach proti výške určenej ceny spísaných vecí zo dňa 29. 01. 2001 súd nerozhodol do dnešného dňa. (...)

Ústavný súd na základe k sťažnosti pripojeného „*Súpisu hnutelných vecí podliehajúcich exekúcii*“ poznamenáva, že tento bol vykonaný 12. januára 2001, a nie „12. 3. 2001“, ako to zrejme omylom uviedol okresný súd v odpovedi na sťažovateľkinu sťažnosť.

3. Sťažovateľka žiadala vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznal jej finančné zadosťučinenie „*v sume 732 350,- Sk*“ a náhradu trov konania.

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci listom z 27. septembra 2007 (sp. zn. 1 SprV/472/2007) vyjadril predseda okresného súdu a právny zástupca sťažovateľky zaujal stanovisko 11. októbra 2007.

4.1 Predseda okresného súdu po konkretizácii úkonov okresného súdu v predmetnej exekučnej veci uviedol, že „(...) *Uznesením č. k. 0 Er 1482/2000-84 zo dňa 14. 12. 2006 súd námietky povinnej proti exekúcií zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 6. 3. 2007.*

4.2 Sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu k vyjadreniu okresného súdu uviedla, že „ (...) *sme vzali na vedomie vyjadrenie predsedu Okresného súdu Košice I.*

K priebehu konania vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. Er 1482/00, tak ako bolo opísané vo vyjadrení predsedu súdu uvádzame, že nemáme vedomosť o žiadnom uznesení č. k. 0 Er 1482/2000-84 zo dňa 14. 12. 2006, ktorým súd mal zamietnuť námietky povinnej proti exekúcii, pretože takéto uznesenie nám nebolo doručené (...)“.

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práv podľa označených článkov ústavy a dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci (napr. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03).

II.

1. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených dokladov, z písomných vyjadrení účastníkov konania a spisu okresného súdu sp. zn. Er 1482/00 ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav predmetného konania:

1.1 Súdny exekútor JUDr. J. B. (ďalej len „exekútor“) 23. februára 2000 požiadal vo veci vedenej pod sp. zn. EX 0335/00 [V. (ďalej len „oprávnená“), proti T. (ďalej aj „povinná“) o vymożenie pohľadávky 9 749 172 Sk s prísl.] okresný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (oprávnená podala návrh na exekučné konanie

11. februára 2000) v rozsahu pripojeného návrhu exekučného titulu a trov exekúcie (exekučným titulom bol právoplatný platobný výmer oprávnenej).

1.2 Okresný súd 14. marca 2000 poverením č. 5802 015392* poveril exekútora vykonaním exekúcie (poverenie bolo doručené exekútorovi 3. apríla 2000).

1.3 Exekútor 2. mája 2000 vydal „*Upovedomenie o začatí exekúcie*“, ktoré zaslal účastníkom exekučného konania.

1.4 Exekútor 15. januára 2001 upovedomil povinnú „*o výške určenej ceny spísanej veci*“ v položkách 1 až 44 proti čomu (podľa poučenia) mohla povinná podať v lehote 14 dní námietky. Na strane 2 tejto listiny bolo rukou napísané vyjadrenie povinnej z 15. januára 2001 opatrené jej pečiatkou a podpísané nečitateľným podpisom, v ktorom uvádza: „*s cenami uvedenými v Upovedomení o výške určenej ceny pod položkami 1 až 44 súhlasíme a vzdávame sa námietok voči ním.*“

1.5 Povinná 29. januára 2001 podala exekútorovi „*Námietky proti výške určenej ceny spísaných vecí*“

1.6 Exekútor 13. marca 2001 predložil okresnému súdu exekučný spis sp. zn. EX 0335/00 „*za účelom rozhodnutia o námietkach povinného proti výške určenej ceny spísaných vecí*“.

1.7 Povinná 24. júla 2001 predložila okresnému súdu „*Námietky proti exekučnému konaniu - Návrh na zastavenie exekúcie*“. K námietkam pripojila stanovky občianskeho združenia povinnej, schválené mimoriadnou konferenciou T. 21. júna 1990; Poverenie z 29. novembra 2000 pre Ing. J. S. na dočasný výkon funkcie riaditeľky T. od 29. novembra 2000.

1.8 Okresný súd 27. júla 2001 vyzval povinnú „*na oznámenie mena a adresy pracovníka, ktorý dňa 15. novembra 2001 podpísal za T. prehlásenie, že s cenami uvedenými v upovedomení o výške určenej ceny pod položkami 1 až 44 súhlasíte a vzdávate sa námietok voči ním*“. (Výzva bola doručená povinnej 1. augusta 2001).

1.9 Okresnému súdu boli 6. augusta 2001 povinnou predložené informácie požadované výzvou z 27. júla 2001 („*Vzdanie sa námietok exekútorovi podpísal p. I. M. ... zamestnanec obchodnej spoločnosti T., s. r. o. K., ktorý nebol na takýto úkon oprávnený ani nijak splnomocnený. Súčasne pripájam upovedomenie o výške určenej ceny kde nie je*

vyznačené žiadne vzdanie sa námietok, ako aj príslušný list z Knihy došlej pošty za deň 16. január 2001“).

1.10 Podľa opatrenia predsedu okresného súdu z 11. januára 2002 bola vec pridelená Mgr. G.

1.11 Exekútor 12. februára 2002 urgoval o zaslanie rozhodnutia okresného súdu o námietkach sťažovateľky proti výške určenej ceny.

1.12 Okresný súd 18. apríla 2002 požiadal povinnú o podanie informácie a exekútora o vysvetlenie, prečo upovedomoval o výške určenej ceny I. M., ktorý nebol oprávnený konať za povinnú (výzvy boli doručené 13. mája resp. 7. mája 2002).

1.13 Exekútor podal 9. mája 2002 okresnému súdu požadovanú informáciu, ako aj jeho korešpondenciu s povinnou o vlastníctve niektorých položiek „súpisu vecí“ podliehajúcich exekúcii.

1.14 Okresný súd 1. augusta 2002 vyzval povinnú o zaslanie dokladov preukazujúcich, kto bol od 1. januára 2000 prezidentom Správnej rady T. a kto bol oprávnený za túto organizáciu konať (povinná 15. augusta 2002 oznámila okresnému súdu mená osôb vykonávajúcich funkciu riaditeľa od 4. februára 1994).

1.15 Povinná 11. októbra 2002 okresnému súdu oznámila, že jej podanie z 24. júla 2002 „nie sú námietky proti exekúcii v zmysle § 50 Exekučného poriadku (...). Naše podanie je podnetom na súd – návrh na zastavenie exekúcie s poukázaním na § 58 Exekučného poriadku, aby nekonal v prebiehajúcim konaní“. (Podľa tvrdenia povinnej „Platobné výmery oprávneného... z 3. marca 1999 vydané a doručované organizácii T. ... Súdny exekútor však vykonáva exekúcie predajom hnuteľných vecí našej organizácie, ktorá má označenie T.“.)

1.16 Okresný súd 18. októbra 2002 vyzval oprávnenú na podanie informácie, akým spôsobom boli doručované exekučné tituly z 3. marca 1999. Podľa zápisnice napísanej okresným súdom 5. novembra 2002 exekučné tituly za povinnú prevzal splnomocnený pracovník A. M. poverený na túto činnosť Ing. D. P. riaditeľom T., K.

1.17 Okresný súd uznesením č. k. Er 1482/00-50, Ex 0335/00 zo 6. novembra 2002 návrh na zastavenie exekúcie zamietol (uznesenie bolo doručené účastníkom exekučného konania 21. resp. 22. novembra 2002).

1.18 Exekučný spis okresný súd 20. novembra 2002 zaslal exekútorovi.

1.19 Okresnému súdu bolo 6. decembra 2002 doručené odvolanie povinnej proti jeho uzneseniu zo 6. novembra 2002.

1.20 Súdny spis sp. zn. Er 1482/00 bol 8. januára 2003 predložený Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní.

1.21 Okresnému súdu bolo 18. júna 2003 doručené potvrdzujúce uznesenie krajského súdu sp. zn. 13 CoE 2/03 z 28. apríla 2003 (zrejme omylom označený rok 2002), ktoré nadobudlo právoplatnosť 16. júla 2003.

1.22 Na č. 1. 66 súdneho spisu je uvedené zapožičanie spisu sp. zn. Er 1482/2000 k veci vedenej pod sp. zn. 20 C 87/2003 v čase od 9. novembra 2004 do 27. októbra 2006 Okresnému súdu Košice II.

1.23 Povinná podala 19. októbra 2006 sťažnosť na priet'ahy v konaní adresovanú predsedovi okresného súdu (namietala, že nebolo rozhodnuté o jej námietkach proti výške určenej ceny spísaných vecí podanej exekútorovi 29. januára 2001).

1.24 Okresný súd 21. novembra 2006 požiadal exekútora o urýchlené zaslanie exekučného spisu sp. zn. EX 0335/00.

1.25 Okresný súd 27. novembra 2006 požiadal oprávnenú o „*predloženie zmluvy o postúpení pohľadávky*“ (uvedené oznámi písomne povinnej). Požadované bolo predložené okresnému súdu 11. decembra 2003 (toho času je oprávneným S., B.).

1.26 Okresný súd uznesením č. k. 0 Er 1482/2000-82, Ex 0335/00 zo 14. decembra 2006 pripustil zmenu účastníka na strane oprávneného tak, že z konania vystúpila doterajšia oprávnená a na jej miesto nastúpila S., B.

1.27 Okresný súd uznesením č. k. 0 Er 1482/2000-84, Ex 0335/00 zo 14. decembra 2006 námietky povinnej z 24. júla 2007 zamietol. Podľa odtlačku pečiatky na uzneseniach (potvrdenia) z 10. apríla 2007 vyplýva, že nadobudli právoplatnosť 6. marca 2007. V súdnom spise sa však nenachádza potvrdenie o doručení uznesení povinnej. Pošta vrátila 14. februára 2007 listové zásielky späť s poznámkou, že adresát si neprevzal zásielky v odbernej lehote.

1.28 Súdny spis sp. zn. 0 Er 1482/00 bol predložený ústavnému súdu na nahliadnutie 13. júla 2007. Posledné procesné úkony okresného súdu v predmetnej veci sú uvedené v bode 27.

2. Z písomných materiálov pripojených sťažovateľkou k ústavnej sťažnosti považuje ústavný súd za relevantné oboznámiť podanie sťažovateľky z 29. januára 2001 doručené osobne v ten istý deň Exekútorскому úradu K., adresované súdnemu exekútorovi JUDr. J. B. sp. zn. Ex 0335/00:

„Vec: Námietky proti výške určenej ceny spísaných vecí

I.

Na základe upovedomenia o určení výšky ceny spísaných vecí zo dňa 15. 1. 2001 podpísaného súdnym exekútorom JUDr. J. B., ktoré bolo povinnému doručené dňa 16. 1. 2001, podávam (...) v zákonom stanovenej lehote námietky proti výške určenej ceny spísaných vecí, ktoré odôvodňujem nasledovne:

Podľa § 122 EP sa spísané veci musia odhadnúť. Odhad podľa EP je možný dvoma spôsobmi, a to samotným súdnym exekútorom alebo znalcom z príslušného odboru. Súdny exekútor odhad spísaných vecí môže urobiť iba v jednoduchých veciach pri súpise vecí. Po súpise a vo všetkých ostatných veciach (nie jednoduchých) musí odhad vykonať znalec z príslušného odboru, ktorý je zapísaný v zozname znalcov vedenom na krajských súdom.

V predmetnej veci súdny exekútor JUDr. J. B. príkaz daný ust. § 122 EP nedodrжал a porušil zákon, keď sám určil cenu spísaných vecí v položkách 1 až 44 upovedomenia zo dňa 15. 1. 2001. K porušeniu zákona došlo tým, že súdny exekútor odhad vykonal cca 3 roky po vykonanom súpise, hoci tak môže urobiť iba pri samotnom súpise a ďalej preto, že v prípade položiek 1 až 44 cit. upovedomenia ani v jednom prípade nejde o jednoduchú vec. Na riadne určenie ceny vecí v položkách 1 až 44 cit. upovedomenia jednoznačne sú nevyhnutné odborné znalosti, ktorými disponuje iba znalec z príslušného odboru.

Postupom súdneho exekútora, t. j. vykonaním odhadu vecí (nešlo o odhad jednoduchých vecí pri súpise), došlo z jeho strany evidentne k podhodnoteniu vecí pojatých do súpisu (napr. funkčné motorové vozidlá, evidované na dopravnom inšpektoráte, s pridelenými evidenčnými číslami a s platným potvrdením o technickej kontrole, sú ohodnotené za šrotovú cenu), a teda k porušeniu zákona. Takisto je takýto spôsob vykonávania exekúcie v rozpore so záujmami oprávneného a aj povinného, pretože takouto exekúciou sa uspokojia akurát tak trovy samotného súdneho exekútora.

K vzdaniu sa námietok zo strany p. M. dňa 15. 1. 2001 je potrebné uviesť, že takéto vzdanie sa je nulitné, t. j. nespôsobujúce žiadne právne účinky, pretože upovedomenie bolo

doručené povinnému až 16. 1. 2001 a naviac p. M. nie je a nikdy nebol štatutárnym zástupcom povinného a nie je ani jeho zamestnancom!!!

Vzhľadom na horeuvedené navrhujeme, aby súd námietkam povinného proti výške určenej ceny spísaných vecí vyhovel a nariadil súdnemu exekútorovi JUDr. J. B. pribrať v exekúcii vedenej pod sp. zn. Ex 0335/00 znalca z príslušného odboru na určenie výšky ceny spísaných vecí.“

3. Sťažovateľka podala 19. októbra 2006 „do rúk predsedu súdu“ sťažnosť z 11. októbra 2006 na prietahy v exekučnom konaní sp. zn. Er 1482/00, v ktorom opakovala skutočnosti uvedené už v bode a) a v závere sťažnosti uviedla:

„(...) O podaných námietkach povinného zo dňa 29. 01. 2001 nebolo súdom doposiaľ rozhodnuté, a to napriek tomu, že rozhodovanie o námietkach vynesných v exekučnom konaní patrí k bežnej činnosti súdu a nejde o skutkovo a právne zložitú vec. Nečinnosťou súdu boli tak spôsobené prietahy v exekučnom konaní viac ako 5 rokov. Máme za to, že za daného stavu došlo k porušeniu základného práva povinného na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Na odstránenie stavu právnej neistoty v exekučnom konaní žiadame preto, aby boli vykonané potrebné opatrenia a aby súd konal a právoplatne rozhodol o podaných námietkach.“

4. V odpovedí sp. zn. Spr. 2419/06 z 20. novembra 2006 predseda okresného súdu uviedol:

„Potvrdzujem príjem Vašej sťažnosti zo dňa 11. 10. 2006, ktorou namietate prietahy v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. Er 1482/00, vo veci exekúcie č. Ex 0335/00.

Po oboznámení sa s obsahom Vašej sťažnosti a spisu Er 1482/00 Vám oznamujem, že Vaša sťažnosť je dôvodná.

O Vašich námietkach proti výške určenej ceny spísaných vecí zo dňa 12. 3. 2001 súd rozhodne v lehote 10 dní.

Za vzniknuté prietahy sa ospravedlňujem.“

5. Vzhľadom na predmet sťažnosti ústavný súd považuje za významné oboznámiť tiež z obsahom relevantných častí uznesenia okresného súdu č. k. 0 Er 1482/2000-84, Ex 0335/00 zo 14. decembra 2006, ktorým boli námietky povinného proti exekúcii zamietnuté:

„(...) Upovedomenie o začatí exekúcie bolo povinnému doručené dňa 29. 5. 2000.

Povinný vzniesol proti exekúcii námietky dňa 24. 7. 2001 teda po 14 dňovej zákonnej lehote na podanie námietok proti exekúcii.

Podľa ust. § 50 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. môže povinný vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. To isté platí, ak sa namieta, že oprávnený alebo povinný nie sú právnymi nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule. Námietky musia byť odôvodnené a na dodatočné uvedené dôvody sa neprihliadne.

Podmienkou pre vecné rozhodovanie súdu o námietkach proti exekúcii a námietkach proti trovám exekúcie je aby boli podané včas.

Povinný prevzal upovedomenie o začatí exekúcie 29. 5. 2000 a námietky proti exekúcii podala 24. 7. 2001 teda po zákonom danej lehote na podanie námietok proti exekúcii. Posledným dňom lehoty na podanie námietok proti exekúcii bol 12. 6. 2000.

Nakoľko povinný podal námietky proti exekúcii po zákonom danej lehote, súd námietky zamietol. Nedodržanie zákonnej lehoty pre podanie námietok totiž bráni ich vecnému prejednaniu. (...)“

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň zakázať pokračovať v porušovaní základných práv.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Er 1482/00 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...)“, resp. práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola (...) v primeranej lehote prejednaná (...) súdom (...), ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...)“.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá

povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

1. Judikatúra ESLP a ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup okresného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

1.1 Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že posudzované exekučné konanie, ktoré začalo 11. februára 2000 (doručením návrhu oprávnenej exekútorovi) trvá už skoro 8 rokov a dosiaľ neskončilo žiadnym zo spôsobov upravených zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

1.2 Ústavný súd je toho názoru, že uvedená dĺžka posudzovaného exekučného konania nie je dôsledkom jeho právnej a ani faktickej zložitosti. Ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť (skutkovú, právnu, resp. procesnú prekážku), na základe ktorej – samostatne alebo v spojení s inými – by mohol predmetnú vec vrátane konania o nej posúdiť ako vec, ktorej dĺžka by bola spôsobená jej zložitosťou.

1.3 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu takú závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

1.4 Ústavný súd je toho názoru, že doterajšia dĺžka konania nebola v posudzovanej veci (vzhľadom na doteraz vykonané, resp. nevykonané úkony súdu) závislá od zložitosti (právnej alebo faktickej) posudzovanej veci a ani vyvolaná správaním sťažovateľky (pozri bližšie chronologický prehľad úkonov predmetného súdneho konania – v II. časti odôvodnenia).

1.5 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci, pričom toto konanie posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti rozhodujúcou skutočnosťou majúcou spôsobiť porušenie sťažovateľkou označených práv sú sťažovateľkou podané námietky z 29. januára 2001 „*proti výške určenej ceny písaných vecí*“, ktoré boli 13. marca 2001 okresnému súdu predložené na rozhodnutie (pozri body 1.4 až 1.6 v II. časti odôvodnenia) a o ktorých okresný súd dosiaľ nerozhodol.

Podľa ustanovení exekučného poriadku účinného v čase podania námietok sťažovateľkou:

«§ 118 ods. 1 Upovedomenie o začatí exekúcie predajom hnutelných vecí (ďalej len „upovedomenie o začatí exekúcie“) doručí exekútor povinnému až pri vykonávaní súpisu vecí podliehajúcich exekúcii. Ak povinný nie je pri vykonávaní súpisu prítomný, doručí sa mu upovedomenie o začatí exekúcie spolu s upovedomením o tom, že sa vykonal súpis a ktoré veci sa spísali.

§ 122 Spísané veci sa odhadnú. Vykonanie odhadu zabezpečí exekútor pribratím znalca; v jednoduchých prípadoch stačí odhad vykonaný exekútorom pri súpise vecí. O výške určenej ceny spísaných vecí musí byť povinný upovedomený. Povinný môže podať u exekútora námietky proti výške určenej ceny spísaných vecí do 14 dní odo dňa doručenia upovedomenia. O možnosti podať námietky musí exekútor povinného v upovedomení poučiť. O námietkach proti výške určenej ceny spísaných vecí rozhoduje súd; proti rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.»

Po postúpení námietok sťažovateľky z 29. januára 2001 proti výške určenej ceny spísaných vecí okresnému súdu na rozhodnutie (13. marca 2001) okresný súd 27. júla 2001 vyzval sťažovateľku na podanie informácie (pozri bod 1.8 v II. časti odôvodnenia) a po urgencii exekútora z 12. februára 2002 na rozhodnutie o námietkach sťažovateľky aj o podanie ďalších informácií (oprávnenú exekútora a sťažovateľku; pozri body 1.11, 1.12, 1.13, 1.14, 1.16 v II. časti odôvodnenia). Napriek takto doplnenému dokazovaniu okresný súd o predmetnej námietke sťažovateľky nerozhodol. Zaoberal sa však ďalším podaním sťažovateľky predloženým okresnému súdu 24. júla 2001 a označeným ako „*Námietky proti exekučnému konaniu – Návrh na zastavenie exekúcie*“ (pozri body 1.7 a 1.15 v II. časti odôvodnenia). Po jednoznačnom zistení právnej kvalifikácie tohto podania vplyvajúcom z písomného oznámenia sťažovateľky okresnému súdu 11. októbra 2002 (ide o návrh na zastavenie exekúcie „*s poukázaním na § 58 Exekučného poriadku*“, a nie o „*námietky proti exekúcii v zmysle § 50 Exekučného poriadku*“) okresný súd uznesením č. k. Er 1482/00-50 zo 6. novembra 2002 návrh zamietol (pozri bod 1.17 v II. časti odôvodnenia). Predmetné rozhodnutie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 16. júla 2003 po potvrdzujúcom rozhodnutí krajského súdu o odvolaní sťažovateľky (pozri body 1.19 až 1.21 v II. časti odôvodnenia). Od uvedeného termínu okresný súd nevykonal vo veci žiadny procesný úkon až do 21. novembra 2006 (teda spolu viac ako 3 roky), keď na základe sťažnosti sťažovateľky z 19. októbra 2006 na prietahy v konaní (pozri body 1.23 a 1.24) požiadal exekútora „*o urýchlené zaslanie*“ exekučného spisu sp. zn. EX 0335/00.

Aj napriek sťažovateľkou podanej sťažnosti a prísľubu predsedu okresného súdu vyplývajúceho z jeho odpovede z 20. novembra 2006 na predmetnú sťažnosť „*O Vašich námietkach proti výške určenej ceny spísaných vecí zo dňa 12. marca 2001 súd rozhodne v lehote 10 dní*“ (pozri II. časť odôvodnenia) okresný súd dosiaľ o tejto námietke sťažovateľky nerozhodol, ale opätovne sa zaoberal hoci sa jednalo už o vec rozhodnutú, námietkami sťažovateľky z 24. júla 2001 (pozri predchádzajúci odsek), ktoré v uznesení s nekonkretizovaných dôvodov označil ako námietky povinného proti exekúcii („*... Povinný vzniesol proti exekúcii námietky dňa 24. 7. 2001...*“, pozri bod 5 v II. časti odôvodnenia). Predmetné uznesenie okresného súdu je očividne zmätočné, keďže ním okresný súd (v danom prípade vyšší súdny úradník) reagoval na podanie sťažovateľky z 24. júla 2001,

o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté (uznesením okresného súdu č. k. Er 1482/00-50 zo 6. novembra 2002, ktoré bolo potvrdené uznesením krajského súdu sp. zn. 13 CoE 2/03 z 28. apríla 2003).

1.6 Vychádzajúc zo zisteného právneho a faktického stavu veci ústavný súd nepovažoval za dôvodné kvantifikovať dĺžku (dobu) konania, ktoré nesmerovalo k odstráneniu stavu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka nachádzala, a vzhľadom na všetky už uvedené dôvody vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

2. Keďže konanie v predmetnej veci nie je ešte ani po viac ako siedmich rokoch jeho trvania z uvedených dôvodov ukončené, ústavný súd považoval za dôvodné a účelné prikázať okresnému súdu vo veci konať.

3. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že jeho fakultatívna právomoc priznať primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. 127 ods. 3 ústavy v žiadnom rozsahu nijakým spôsobom nemodifikuje ani nerozširuje účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje v konaní o namietanom porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. V súvislosti s uvedeným považuje ústavný súd za dôležité zdôrazniť aj to, že jeho právomoc priznať primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. 127 ods. 3 ústavy sťažovateľovi, ktorého sťažnosti vyhovie v merite veci, nie je samostatným nárokom sťažovateľa na akési odškodnenie za prípadné prietahy v konaní príslušného štátneho orgánu, ale má len akcesorickú povahu. Satisfakčný potenciál rozhodnutia ústavného súdu teda nie je autonómny prvkom ním poskytovanej ochrany ani akýmsi paralelným titulom pre

domáhanie sa tejto ochrany. Takýmto titulom je len a výlučne potreba chrániť konkrétne základné právo sťažovateľa a prostredníctvom tohto práva aj princíp právnej istoty (I. ÚS 235/03).

Sťažovateľka žiadala z dôvodu „... *ujmy, ktorá vznikla v dôsledku konania, ktoré svojím postupom vytvorilo sťažovateľke právnu neistotu...*“ priznať primerané finančné zadost'učinenie v sume 732 350 Sk.

Pri rozhodovaní o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vzal do úvahy všetky okolnosti prebiehajúceho súdneho konania, predovšetkým skutočnosť, že sťažovateľka v danej exekučnej veci vystupuje na strane povinného subjektu, ktorý dobrovoľne neuhradil povinnosť stanovenú mu záväzným spôsobom, v dôsledku čoho došlo k nútenému výkonu rozhodnutia a dospel k záveru, že vyslovenie porušenia označeného základného práva sťažovateľky a prikázanie okresnému súdu vo veci konať je dostatočným uplatnením právomoci ústavného súdu a primerané finančné zadost'učinenie sťažovateľke nepriznal.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 4.

4. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom. Advokát vykonal tri úkony právnych služieb, a to prevzatie a prípravu zastupovania, písomné podanie (sťažnosť) z 1. júna 2007 a stanovisko z 11. októbra 2007. Podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) prislúcha ako základná tarifa podľa ustanovení § 11 ods. 2 vyhlášky 1/6 z výpočtového základu (§ 1 ods. 3 vyhlášky, t. j. zo sumy 17 822 Sk), čo predstavuje

odmenu za jeden úkon 2 970 Sk a spolu s režijným paušálom 178 Sk sumu 3 148 Sk za jeden úkon právnych služieb. Náhrada trov konania za tri úkony právnych služieb v danom prípade predstavuje spolu sumu 9 444 Sk.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

5. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2007